

- Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)
- Temaer (<https://www.historie-online.dk/temaer-9>)
- (/)
- HistorieLab (<https://www.historie-online.dk/historielab>)
- Arkiv (<https://www.historie-online.dk/arkiv>)
- Bliv medlem (<https://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

☛ (/) > Biografier, erindringer (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60>) > Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Peter Sabroe

← Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/ster-paa-sten>)

Peter Sabroe

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 283

Del artikel: **f**

([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)) **t**

([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=-.Aktiviteten%20kan%20ses%20p%C3%A5%20https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

status=-.Aktiviteten kan ses

på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[5-5/biografier-erindringer-60-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[60/peter-sabroe](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe&title=)

mini=true&url=https://www.historie-

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[5-5/biografier-erindringer-60-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

[60/peter-sabroe&title=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/peter-sabroe)

Erik Voss

Peter Sabroe. De fattiges værner og de riges ris

Forlaget Hovedland 2022

Til kamp for de udsatte

Af Preben Ethil

Peter Sabroe er nok den politiker i Danmark, der har placeret sig tydeligst i folks hukommelse, når det drejer sig om mange børns kummerlige vilkår i fortiden. Her var en stridsmand, der hele sit korte liv kæmpede mod social uretfærdighed. Det være sig børnene, de enlige mødre, alkoholkkerne, de kriminelle, ja sågar dyrene.

Stort set alle har fået fortalt historien om politikeren, der i Rigsdagen havde taget lidestinkende fedtegrever med ind i det Høje ting, for ved eksemplets magt at beskrive hvordan mange børnehjemsbørn blev sulstet, vammøgt, ydmyget og misbrugt i begyndelsen af 1900-tallet. En skæbne der også tilfældt fattige børn i almindelighed.

Peter Sabroe (1867-1913) bliver født i Gødved ved Silkeborg som søn af forpagter og handelsmand Anders Sabroe (1820-1896) og Mette Rasmussen (1841-1921). Som barn flytter han med sine forældre fra Silkeborg til Aarhus, hvor hans farfar tidligere havde siddet i byens borgerrepræsentation. Trods forældrenes fine titler, vokser han op under ret fattige levevilkår, hvor han bl.a. skal samle kul på havnen til hjemmets komfur.

Peter Sabroe bliver i 1892 gift med Thyra Møller (1868-1940), og parret får i alt fire børn, hvoraf de to går i farens fodspor som journalister, og skaber deres egne karrierer. Povl (1897-1984) der senere bliver kendt under navnet Den Gyldenblonde, og Svend (1906-1996) der kalder sig Bro Brillen.

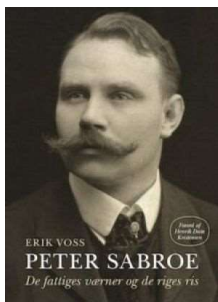
Denne del af Peter Sabroes liv er i bogen kun stedmoderligt behandlet. For denne biografi er herligt renset for underlødigt familiefims, som ellers er så populære inden for denne genre.

Bogens fokus er helt klart på Peter Sabroes liv som politiker og agitator.

Bogens væsentligste kildemateriale er samtidens avisartikler og notitser – mange skrevet af Sabroe selv. Dette giver et godt indblik i tidens politiske debat, der absolut ikke står tilbage fra nutidens politiske mediebilledet – om end hovedvægten er lagt på én af de partipolitiske aviser – Socialdemokraten forstuds, der fandtes som selvstændige aviser rundt om i det danske land.

Lige fra barnsben var Peter Sabroe en fremragende taler, og han brugte gerne sit talent, når han løb ind i noget, som han følte var uretfærdigt. Senere lagde han journalistikken til. Han var nok ikke en mesterskriver i dette ords bedste forstand, men han skrev, som han talte – storslået og socialt indigneret. Der var ikke tale om lange teoretiske og spekulative udrædninger. Det var hårdt og lige på. Han talte lige til hjertet. Han brugte typisk eksemplets magt til at vise en bredere samfundsmæssig sammenhæng. Han var kampagnejournalist lang tid før ordet reelt var opfundet.

De temaer som Sabroe satte til debat, var ofte de fattige og de gamle. De små og de nedslidte, og ikke mindst børnene. Men også de kriminelle og dyrene var inden for Sabroes vidtrækkende beskyttelsesstrang.

Mest læste artikler

Lige nu 1 dag 7 dage 28 dage

Den Gamle Jul og Julemanden (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/jul-32-32/julemandens-historie-40-40-40/den-gamle-jul-og-julemanden>)

TV-tips, uge 51, 2022 (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-51-2022>)

Sankt Nikolaj (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/jul-32-32/julemandens-historie-40-40-40/sankt-nikolaj>)

Pynt til toppen af træet (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/jul-32-32/julepynt-35-35-35-35/pynt-til-toppen-af-traeet>)

Hvem var Lucia? (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/lucia-31-31/hvem-var-lucia>)

Julebøger (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/arstidens-skikke-14-14-14/jul-32-32/leksikon-41-41-41/juleboeger>)

Jødernes historie (<https://www.historie-online.dk/boger/joedernes-historie>)

Han løb sig ofte støver i livet - både hos politiske kammerater og modstandere. Han var kompromisløs i sin kamp for de svage i samfundet. Til gengæld blev han betingelsesløst bakket op af en titusinder skare af mennesker fra samfundets nederste klasser – og det selvom han ofte fremstod som en løps fra overklassen. Men hans bidende samfundskritik havde bid i de udstøttes rækker. Her genkendte man de fattige forhold i by og på land, og her var Sabro den, der satte ord på uretfærdigheden og indgød til Massekamp mod undertrykkerne.

Som socialdemokratisk politiker kæmpede Sabroes mod Albertis forhadte pryglelov, og var med til at få nedsat en Tyendekommission, der dog først fik afskaffet Tyendeloven mange år efter Sabroes død.

Bogen har et utal af konkrete eksempler på hans indædte kamp mod uhumiske og inhumane opdragelsesmetoder på landet mange børnehjem og opdragelsesanstalter. Her skyede han ingen midler. Navnlige pighjemmet Hebron og Gøts missionske forstanderinde, bliver fremhævet i bogen. Det våben Sabro anvendte i sin kamp, var et utal af avisartikler, lange taleudkast og bøddeforlæggelser. Forholdet til Sabroes familie og venner i København og på landet især skyldtes den fattige befolknings kummerlige levevilkår.

Førendeskrive forældres krav om at deres børn havde også Sabroes fulde opmærksomhed. Forholdet til Sabroes familie og venner i København og på landet især skyldtes den fattige befolknings kummerlige levevilkår.

Hans fortærende kamp for børnesagen indbragte ham et utal af injuriersager og bøddeforlæggelser. Omgivelserne havde det med at fornægte fakta, eller påstå, at han overdrev de faktiske forhold, hvilket heller ikke kan afvises. Det holdt ham imidlertid ikke tilbage. Dette kunne også kun lade sig gøre, fordi at rigtig mange mennesker, der støttede Sabroes sag, stod bag forskellige pengeindsamlinger.

© 2020 Bogen følger også på det forhold, som den officielle socialdemokratiske historieskrivning har forsøgt at fortrænge eller afdæmpe. Nemlig det at han i årene før sin død var ved at blive hældt ud af Socialdemokratiet, da partiledelsen begyndte at opfatte ham som utilpasset i partihierarkiet.

Men medlemmerne ville det anderledes. Han blev stadig valgt ind i partiets ledende organer og kongresser. Topledelsen turde nok heller ikke gribe til eksklusion, da han uomtvistelig hørte til en af de mest populære socialdemokrater blandt medlemmerne fra den underste klasse.

Bogen giver et godt og nuanceret billede af mange af de taler, som Sabro holdt i Rigsdagen – absolut ikke fri for både humor og bidende ironi. Der er også en del citater fra hans utallige avisartikler. Både dem han har sat navn til, men også dem, der med stor sandsynlighed er skrevet af ham – uden tydelig markering.

Det er vel nærmest overflødig at nævne, at Peter Sabro som journalist, parlamentariker og ikke mindst agitator altid var på farten. I juli 1913 var han endnu engang på turné på Fyn og i Jylland. Han sad i eksprestoget til Esbjerg, som forulykkede ved en afsporing i Bramming, og han var desværre blandt de 15 der omkom ved ulykken.

Hvis man vil stifte nærmere bekendtskab med "De fattiges værnere og de riges ris", så er denne bog et godt sted at begynde.

[Historie-online.dk, den 7. december 2022]

Vestjysk Marketing

— Forrige artikel (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/sten-paa-sten>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/biografier-erindringer-60-60/merck-halvt-menneske-halvt-cykel-958>)

(<https://www.historie-online.dk/boger/en-koen-historie>)

(<https://www.historie-online.dk/boger/den-kaetterske-socialdemokrat>)

Slesvigske Vognsamling

Per Ole Schovsbo fortæller om den planlagte lukning af samlingen

(<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/indhold-4-ovrigt-52-52-52/slesvigske-vognsamling>)

TV-tips, uge 51, 2022

Bl.a. udsendelse om bombardementet af Den Franske Skole i 1945

(<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-51-2022>) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/tv-tips/tv-tips-uge-51-2022>)

Museumsnumre 19: Julestads og Julepynt

Ole Mortensen fortæller om julenumre

[online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-19-julestads-og-julepynt](https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-19-julestads-og-julepynt) (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-19-julestads-og-julepynt>)

Julegaveidé fra Krigsmuseet

Krigshistoriske foredrag og fadøl

[online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/julegaveid-fra-krigsmuseet](https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/julegaveid-fra-krigsmuseet) (<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/julegaveid-fra-krigsmuseet>)

Juleferie på Historie-online.dk

Juleferie fra 21. december